

POVĚTRNOSTNÍ HLÁŠENÍ — METEOROLOGICKÉ DEPEŠE.

Povětrnostní služby jednotlivých států vysílají vždy 5. a 6. každého měsíce svými národními vysílací hlavní klimatologická data výběrových stanic. Pro sdělování těchto dat slouží zvláštní klíč CLIMAT. Povětrnostní služby na severní polokouli mají tedy možnost získat během jednoho dne klimatologická data výběrových stanic severní polokoule a podle nich vypracovat klimatickou mapu za minulý měsíc.

Schema šifrového klíče jest:

CLIMAT $\text{IIiii PPTTT UUR}_1\text{R}_1\text{R}_d$

Význam šifer:

CLIMAT — úvodní slovo, které oznamuje, že následují klimatologické zprávy.

II — oblast.

iii — indikativ stanice.

PP — průměrný měsíční tlak vzduchu redukován na 0°C a při průměrné teplotě redukován na hladinu moře v celých milibarech. První číslice (9 nebo 10) se vynechává.

TTT — průměrná měsíční teplota vzduchu v desítných stupních Celsia. Při hodnotách pod bodem mrazu se připočítává 500.

UU — průměrná měsíční vlhkost v procentech podle psychrometru.

R_1R_1 — měsíční součet srážek v centimetrech.

R_d — šifra (číslíce), udávající skupinu četností, k níž náleží příslušné množství srážek spadlých v minulém měsíci (šifry R_1R_1).

Pro výměnu povětrnostních předpovědí pro určité místo (letišť) a nebo pro předpovědi oblastní (pro určitou leteckou oblast) slouží šifrový klíč TAMET a ARMET. Oba klíče jsou v textu zcela stejné, liší se pouze ve třetí skupině. V klíči TAMET jest uveden indikativ místa, na které se vztahuje předpověď, v klíči ARMET jest uvedeno číslo oblastí, pro kterou platí předpověď.

Schema šifrového klíče jest:

TAMET } $\text{G}_1\text{G}_1\text{G}_2\text{G}_2\text{G}_3$ { iii } $\text{Nddff VV}_{\text{vst}}/8\text{N}_s\text{Ch}_s\text{h}_s$ $8\text{N}_s\text{Ch}_s\text{h}_s$
 ARMET } $\text{G}_1\text{G}_1\text{G}_2\text{G}_2\text{G}_3$ { AAA } $\text{Nddff VV}_{\text{vst}}/8\text{N}_s\text{Ch}_s\text{h}_s$ $8\text{N}_s\text{Ch}_s\text{h}_s$

($2\text{H}_s\text{H}_s\text{h}_f\text{h}_f$) ($3\text{N}_s\text{Ch}_s\text{h}_s$) ($4\text{I}_c\text{h}_i\text{h}_i\text{t}_L$) ($5\text{Bh}_b\text{h}_b\text{t}_B$) ($9\text{i}_3\text{nnn}$).

Význam šifer:

TAMET — úvodní slovo oznamující, že následují předpovědi pro určité místo, blíže označené ve třetí skupině.

ARMET — úvodní slovo oznamující, že následují předpovědi pro určitou leteckou oblast, blíže označenou ve třetí skupině šifrového klíče.

G_1G_1 — začátek platnosti předpovědi v celých hodinách (používá se času Greenwich).

G_2G_2 — konec platnosti předpovědi v celých hodinách (GMT).

G_3 — termín synoptické mapy, podle které byla předpověď vypracována.

Šifrový kod:

0 — podle mapy z 00.00 GMT

3 — podle mapy z 03.00 GMT

6 — podle mapy z 06.00 GMT

9 — podle mapy z 09.00 GMT

2 — podle mapy z 12.00 GMT

5 — podle mapy z 15.00 GMT

8 — podle mapy z 18.00 GMT

1 — podle mapy z 21.00 GMT

iii — indikativ (poznávací číslo) stanice nebo letiště.

AAA — indikativ (poznávací číslo) oblasti, na kterou se vztahuje předpověď.

N — celkové množství oblačnosti v osminách (0 — jasno, 9 — oblohu nelze rozeznati) — podrobnosti viz vpředu.

dd — směr přízemního větru v desítkách stupňů (00 — bezvětří, 99 — slabý vítr různých směrů).

ff — rychlost větru v uzlech (2 uzle jest přibližně 1 m/vt.). Tedy ff — 16 jest 8 m/vt., ff — 60 jest 30 m/vt.

VV — dohlednost při zemi — podrobnosti viz v šifrových kódech vpředu.

ww — stav počasí — viz šifrové kody vpředu.

/ — stálá značka doplňující skupinu.

8 — poznávací číslo šifrové skupiny.

N_s — množství význačných oblaků v osminách — šifrový kod vpředu.

C — druh význačných oblaků — šifrový kod viz vpředu.

h_sh_s — výška základny význačných oblaků — podrobnosti vpředu.

2 — poznávací číslo šifrové skupiny.

H_sH_s — výška horní hranice význačných oblaků — kod jako h_sh_s .

h_fh_f — výška hranice mrazu (nulové isothermy) — kod jako h_sh_s .

3 — poznávací číslo šifrové skupiny.

N_a — množství oblačnosti ve vrstvě bezprostředně nad význačnými oblaky — šifrový kod jako N_s .

h_ah_a — výška základny oblaků bezprostředně nad význačnými oblaky, šifrový kod jako h_sh_s .

4 — poznávací číslo šifrové skupiny.

I_c — druh námrazků.

Šifrový kod:

0 — bez námrazků

1 — mírná námraza v mracích, nebo jinovatka

2 — mírná námraza v mracích

3 — silná námraza v mracích

4 — slabá ledovka v mracích

5 — mírná ledovka v mracích

6 — silná ledovka v mracích

7 — slabá ledovka ve srážkách, nikoliv v mracích

8 — mírná ledovka ve srážkách, nikoliv v mracích

9 — silná ledovka ve srážkách, nikoliv v mracích

h_ih_i — výška v níž je pozorována námraza, šifrový kod jako h_sh_s .

t_L — tloušťka námrazové vrstvy.

Šifrový kod:

1 — 300 m

2 — 600 m

3 — 1000 m

4 — 1300 m

5 — 1600 m

6 — 2000 m

7 — 2300 m

8 — 2600 m

9 — 3000 m

0 — až k vrcholům oblaků

5 — poznávací číslo šifrové skupiny.

B — turbulence.

Šifrový kod:

0 — bez turbulence

1 — slabá turbulence

2 — mírná, občasná turbulence

3 — mírná, častá turbulence

4 — mírná a trvalá turbulence

5 — silná, občasná turbulence

6 — silná a častá turbulence

7 — silná a trvalá turbulence

8 — prudká turbulence

9 — bez bližšího určení

h_bh_b — výška ve které začíná turbulence; šifrový kod jako h_sh_s .

t_B — tloušťka turbulentní vrstvy; šifrový kod jako t_L .

9 — poznávací číslo šifrové skupiny.

i_3 — indikátor zvláštních zjevů.

nnn — zvláštní zjevy.

- Šifrový kod:
 i₃ — nnn
 0 P₁P₁C₂ — tlak v celých milibarech reduko-
 vaný na hladinu moře a spolehli-
 vost údaje v desítkách procent.
 1 OSC₂ — stav moře a spolehlivost údaje
 v desítkách procent.
 2 P₂P₂P₂ — tlak redukováný na hladinu mo-
 ře v milibarech (stovky, desítky
 a jednotky).
 3 P₃P₃P₃ — tlak pro nastavení výškoměru —
 tedy QNH v milibarech (stovky,
 desítky a jednotky).
 4 F₁xx — přechod fronty; xx jest země-
 pisná šířka, zeměpisná délka
 nebo čas.
 5 y₁y₂y₃ — místní nebo dočasné změny —
 viz dále.
 6 H_wP_wD — výška vln, perioda vln, směr
 odkud vlny přicházejí (stupnice
 0 — 8).
 7 -----
 8 -----
 9 y₁y₂y₃ — postupné změny — viz dále.
 C₂ — spolehlivost údaje (pravděpodobnost přesnosti)
 v desítkách procent; značí tedy šifra 8—80%
 šifra 4—40% pravděpodobné přesnosti před-
 povídaného zjevu.
 0 — doplňková skupinová šifra.
 S — stav moře.

Šifrový kod:

- 0 — moře klidné, zrcadlové
 1 — moře klidné, slabě zčeřené
 2 — značně zčeřené
 3 — nepatrně zvlněné
 4 — značně zvlněné
 5 — rozbouřené
 6 — silně rozbouřené
 7 — vysoko vzedmuté
 8 — velmi vysoko vzedmuté
 9 — nebezpečné, ničivé (může se vyskytnouti
 jen uprostřed orkánu)

F₁ — druh fronty.

Šifrový kod.

- 0 — stacionární fronta
 1 — teplá fronta
 2 — teplá okluse
 3 — výšková teplá fronta
 4 — studená fronta
 5 — studená okluse
 6 — výšková studená fronta
 7 — čára instability
 8 — ekvatorální fronta*)
 9 — okluse

y₁ — určení změny.

Šifrový kod.

- 0 y₂y₃ — znamená čas v hodinách (GMT)
 1 y₂y₃ — znamená západní zeměpis. délku
 (y₂ — desítky stupňů
 y₃ — jednotky stupňů)
 2 y₂y₃ — znamená východní zeměpis. délku
 (y₂ — desítky stupňů
 y₃ — jednotky stupňů)
 3 y₂y₃ — znamená západ. zeměpis. délku
 +100° W (y₂ — desítky stupňů
 y₃ — jednotky stupňů)
 4 y₂y₃ — znamená východ. zeměpis. délku
 +100° E (y₂ — desítky stupňů
 y₃ — jednotky stupňů)
 5 y₂y₃ — znamená severní zeměpis. šířku
 (y₂ — desítky stupňů
 y₃ — jednotky stupňů)
 6 y₂y₃ — znamená jižní zeměpisnou šířku
 (y₂ — desítky stupňů
 y₃ — jednotky stupňů)

- 7 y₂ — určuje místo změny
 7 y₃ — určuje dobu změny
 y₂ — místo změny.

Šifrový kod.

- 0 — bez údaje
 1 — místy
 2 — většinou
 3 — ve vnitrozemí
 4 — na pobřeží
 5 — na moři
 6 — na pobřeží i na moři
 7 — ve vyšších polohách
 8 — v údolích
 9 — v okolí velkých měst

y₃ — doba změny.

Šifrový kod.

- 0 — v době platnosti předpovědi
 1 — v době prvních 3 hodin plat-
 nosti předpovědi
 2 — v době prvních 6 hodin plat-
 nosti předpovědi
 3 — v době prvních 9 hodin plat-
 nosti předpovědi
 4 — v době 3—6 hodin po za-
 čátku platnosti předpovědi
 5 — v době 3—9 hodin po za-
 čátku platnosti předpovědi
 6 — v době 6—9 hodin po za-
 čátku platnosti předpovědi
 7 — později
 8 — časem
 9 — nahodile

H_w — výška vln.

Šifrový kod.

- 0 — menší než ¼ metru
 1 — ½ metru
 2 — 1 metr
 3 — 1½ metru
 4 — 2 metry
 5 — 2½ metru
 6 — 3 metry
 7 — 3½ metru
 8 — 4 metry
 9 — 4½ metru.

Je-li připočteno k šifře „dd“ číslo 50,
 zvýší se hodnoty ve shora uvedeném
 kodu o 5, takže budou míti tento význam:

- 0 — 5 metrů
 1 — 5½ metru
 2 — 6 metrů
 3 — 6½ metru
 4 — 7 metrů
 5 — 7½ metru
 6 — 8 metrů
 7 — 8½ metru
 8 — 9 metrů
 9 — 9½ metru.

Jsou-li vlny vyšší než 9 metrů, pak se
 dosazuje za šifru devítka a bezprostředně
 za ní skutečná výška vln v metrech.

P_w — perioda vlnění.

Šifrový kod.

- 2 — 5 vteřin a méně
 3 — 5 až 7 vteřin
 4 — 7 až 9 vteřin
 5 — 9 až 11 vteřin
 6 — 11 až 13 vteřin
 7 — 13 až 15 vteřin
 8 — 15 až 17 vteřin
 9 — 17 až 19 vteřin
 0 — 19 — 21 vteřin
 1 — více než 21 vteřin
 X — klid a nebo nelze určit.

*) intertropická (pro tropické oblasti)